



jaro | léto 2024

NEWSLETTER

Česko-lichtenštejnské společnosti

Člen Europa Nostra



Z OBSAHU

- ČLS si zvolila staronového předsedu
- Jak se studuje na Erasmu v Lichtenštejnsku?
- Petr Svoboda v rozhovoru pro Fórum24
- Aktivity skupiny LG

Úvodní slovo nového člena výboru

Vážení čtenáři,

V dubnu letošního roku jsem byl členskou schůzí zvolen za člena výboru Česko-lichtenštejnské společnosti, což je pro mě čest a velký závazek zároveň. Část dětství jsem prožil v blízkosti historického odkazu Lichtenštejnů, a to v Lednici na jedné straně a na Litovelsku (u lázní Slatinice) na straně druhé. Postupně jsem si všiml, kde všude se rodový erb objevuje a za čím vším (průmyslově, ekonomicky či kulturně) rod nejen na Moravě stál. Díky šťastné shodě okolností a možná i své pracovitosti jsem dostal nabídku uvést v život projekt Národního centra divadla a tance, tedy opravené zimní jízdárny a barokního divadla na valtickém zámku.

Tím jsem se dostal přímo do srdce odkazu rodiny, což mi umožnilo mnohem hlouběji a podrobněji studovat a pochopit celé její 700 let trvající dílo a odkaz. Dnes vedu kulturní instituci v Brně, kde lichtenštejnský odkaz není tak patrný, byť i toto město jejich tvůrčí činnost bezpochyby silně ovlivnila.

Muzeum města Brna je druhou největší městskou pamětovou institucí v České republice a správcem hned několika významných brněnských památek,



Ředitel Muzea města Brna Zbyněk Šolc



jako jsou vila Tugendhat, hrad Špilberk a nově také Arnoldova vila. A právě dům, stojící nedaleko vily Tugendhat chráněné UNESCO, jež vystavěl v roce 1862 Josef Arnold, otevřel v letošním roce své brány veřejnosti. Podařilo se to vlivem významné finanční podpory z Fondů EHP financované Islandem, Lichtenštejnskem a Norskem. Na projekt bylo poskytnuto bezmála 38,5 milionu korun. Arnoldova vila se tak stala významnou architektonickou stavbou, která dostala do vínku přídomek Centrum dialogu - česko-německo-židovského. A jednou z programových náplní je kulturní a lidské vyrovnání s minulostí Brna a Moravy, což je mimořádně silné téma i ve vztazích česko-lichtenštejnských.

A právě Lichtenštejnsko hraje významnou úlohu v rozvoji a práci na zachování historie, obnově památek a udržení kulturního dědictví v České republice, zejména na jižní Moravě. Muzeum města Brna si této úlohy velice váží, přispívá k ní, a také proto se stalo prvním institucionálním členem Česko-lichtenštejnské společnosti. Projekty v oblasti vzdělávání a udržení historické kontinuity, ale také živé kontakty pracovníků muzeí jsou velkým přínosem nejen k obnově vzájemné spolupráce paměťových institucí, ale také pro další výstavní projekty. Podpora Lichtenštejnska je v této oblasti zcela zásadní.

Lichtenštejnsko jako významný partner zemí utvářející Fondy EHP finančně podporuje celou řadu projektů. Česká republika je příjemcem těchto fondů od roku 2004, kdy vstoupila do Evropské unie, a zároveň se tak nově ocitla i v Evropském hospodářském prostoru. V minulých obdobích, tedy mezi lety 2004-2009 a 2009-2014, se naše země dočkala podpory ve výši více než 240 milionů eur. To je samozřejmě obrovská finanční pomoc pro rozvoj spolupráce obou zemí.

Důležitým momentem je rovněž oblast vzdělávání, do které šlo ve zmíněném období z částky 240 milionů eur přes 6 milionů. Mladá generace, studenti, ale i odborní pracovníci z muzeí, vysokých škol a univerzit tak mají obrovskou možnost napojit své projekty na zahraniční partnery. Lichtenštejnsko v tom hraje důležitou úlohu. Ta se váže k možnostem setkávání mladých vědců, historiků a studentů, kteří

tak mohou najít partnery v zahraničí, v evropském prostoru, který je velice různorodý a bohatý na historické události a dění. Jednalo se o projekty například z oblasti lesnictví s názvem „Vitalita stromů“, který podala Mendelova univerzita v Brně, nebo třeba o projekt „Digitalizace ve vzdělávání v Plzeňském kraji a Lichtenštejnsku“, který podal Plzeňský kraj.

Když byla již zmíněna Arnoldova vila, pak je potřeba říci, že její zaměření je dáno projektem vztahujícím se k aktivitám upřednostňujícím setkávání lidí, seminární a konferenční činnosti, ale i edukační programy. Nedílnou součástí výstavních a expozičních aktivit Muzea města Brna jsou právě programy zaměřené na vzdělávání, kulturně-historickou osvětu mezi mladými lidmi, školáky a studenty. Arnoldova vila tak svými edukačními aktivitami obohatí obsah své činnosti. Vítané jsou samozřejmě projekty vzdělávání se zahraničním partnerem, případně projekty, které posilují mezinárodní demokratické vztahy. A to je téma, kterému se chci ve vedení Česko-lichtenštejnské společnosti věnovat.

Když se tako dívám kolem sebe, pak se mi vlastně osobní kruh odkazu a vztahů s rodem Lichtenštejnů uzavírá a věřím, že je možné toto jednoduché lidské pochopení (bez nánosů politických a právních problémů) předávat dále. ■

Spolek v médiích

Na konci března poskytl předseda Česko-lichtenštejnské společnosti Petr Svoboda rozhovor deníku Fórum 24. Šéfredaktorka se zajímala o jeho postoj k Lichtenštejnům, jež předseda přiblížil skrze práci svého dědečka. Ten pro knížecí rodinu v meziválečném období pracoval jako justiční rada a centrální ředitel lichtenštejnských panství a zůstal jí věrný i po únorovém komunistickém převratu. Právě od dědečkových zkušeností se odvíjí i vztah Petra Svobody k Lichtenštejnům, jeho pohled na nakládání s jejich někdejšími majetky a rozvíjení aktivit v rámci Česko-lichtenštejnské společnosti, jak se dočtete na straně 9.



Členové spolku při návštěvě vily Tugendhat v Brně

■ Předsedou spolku zůstává Petr Svoboda

Česko-lichtenštejnská společnost letos v dubnu oslavila šesté narozeniny. Shodou okolností takřka ve stejném čase vypršel mandát stávajícího výboru, a tak oslavy musely být volební. Kde jsou volby, tam je i bilance a vzpomínání. Uprostřed zvlněné krajiny v meditativním prostředí kláštera ve Vranově u Brna, nadosah rodové hrobce Lichtenštejnů, se předseda Petr Svoboda členům vyzpovídal z činnosti spolku. Uspěl a Česko-lichtenštejnskou společnost povede další tři roky.

Stejně jako osoba předsedy ani obsazení dalších rolí ve výboru se téměř nezměnilo. Pouze Janu Tepperovou, již přítomní členové na rozloučenou oslavili potleskem, ve výboru nahradil Zbyněk Šolc, ředitel Muzea města Brna. Jana Tepperová, vedoucí katedry veřejných financí na VŠE, zůstává členkou spolku.

Nově zvolený výbor Česko-lichtenštejnské společnosti

Petr Svoboda, předseda
Zuzana Holendová, místopředsedkyně
Daniel Herman, člen
Pavel Juřík, člen
Richard Svoboda, člen
Zbyněk Šolc, člen

Spolek ve Vranově u Brna konstatoval, že se mu rok za rokem daří uskutečňovat bohatý program. Členové pravidelně navštěvují tematické výstavy v Česku i ve Vídni, pořádají přednášky, jsou pravidelnými hosty Lednicko-valtického hudebního festivalu a letos třeba navštíví i samotné knížectví. Stane se tak podruhé v historii spolku, a i tentokrát delegaci na hradě ve Vaduzu přijme JJ dědičný princ Alois.

A spolkový život? Někteří účastníci schůze volali po aktivnější komunikaci mezi členy, jiní nahlas uvažovali nad silnějším „marketingem“ propagujícím existenci spolku a jeho poslání, ti konzervativnější jmenovali „dobu“ coby příčinu těžkostí spojených s častějším setkáváním. Pestrá členská základna, sahající od Opavy přes Brno, Prahu a další místa až do Lichtenštejnska, je výhodou i nevýhodou. Část členů totiž musí za společnými aktivitami vždycky poměrně daleko cestovat.

Dobrou zprávou nakonec je pro Česko-lichtenštejnskou společnost zájem mladých lidí, kteří v poslední době projevíli vůli stát se (aktivními) členy. Svým způsobem to koresponduje s jiným, ale příbuzným jevem: studentské spolky významných vysokých škol od Prahy přes Brno až do Ostravy projevují zájem o přednášky na téma lichtenštejnské ekonomiky, blockchainu a podobně. Je to skvělé: Stále méně lidí klade ono demagogické rovnítko, podle kterého Lichtenštejnové = pouze Lednicko-valtický areál nebo Lichtenštejnsko = pouze banky nebo nízké daně.

Výroční a zároveň volební schůze spolku, pořádaná na klášterní půdě ve Vranově u Brna, dostala ještě symbolickou duchovní tečku. Slovy předsedy Petra Svobody: „Společnou mši za rod, který pro zdejší země vykonal tolik dobrého...“■



Jihomoravské město Vranov nad Dyjí



■ Výstava v Kolíně odhaluje kulturní bohatství Lichtenštejnů zanechané v Čechách

Ke kolínskému regionálnímu muzeu míří desítky lidí. Postupně zaplňují předsálí Veigertovského domu, ve kterém za chvíli začne slavnostní zahájení nové expozice nazvané „Lichtenštejnsko - 400 let knížecího rodu v Čechách“. Výstava, jejímž spoluautorem je člen Česko-lichtenštejnské společnosti (ČLS) Pavel Juřík, mapuje stopy Lichtenštejnů na někdejších panstvích v širším okolí Prahy.

Nevlídne únorové počasí vhnání promrzlé návštěvníky do Veigertovského domu pár desítek minut před oficiálním zahájením výstavy. Čekání jim zpříjemňuje sólo loutnisty, který dobovými melodiemi navozuje atmosféru minulých století.

Odbíjí celá, sál utichá. Poslední příchozí hledají volná místa v naplněném předsálí. Od ředitele muzea i z řad vzácných hostů zaznívají věty na uvítanou a slovo dostá-



Sólo loutnisty Přemysla Vacka
© Archiv Regionální muzeum Kolín, Vít Klouček

vá i honorární konzul Lichtenštejnského knížectví v České republice Daniel Herman: „Zpřístupňování kulturního bohatství široké veřejnosti doplňuje vědomosti o konkrétních místech, obdobích či osobnostech. Tvoří se tak mozaika, která ukazuje, jak významný odkaz nám naši předkové zanechali.“ Všechny projevy spojuje jedna myšlenka: vzájemné vztahy mezi Českem a Lichtenštejnem se musí zlepšit a dávné spory překonat.

Socha zázračné madony

Pak už se otevírají dveře hlavního sálu a lidé korzují mezi stovkami vystavených exponátů. Patří mezi ně i nejstarší lesnická učebnice psaná v českém jazyce, lovecký tesák nebo staré bankovky platné po rozpadu Rakouska-Uherska. K vidění jsou také mnohdy dosud nevystavené rodové portréty, veduty lichtenštejnských sídel, sochy i archiválie. Na rozmanitosti se podíleli samotní Lichtenštejní, kteří expozici podpořili ze svých sbírek. „Podařilo se nám navázat spolupráci přímo s představiteli rodu, kteří nám bezplatně poskytli reprodukce ze svých rozsáhlých sbírek. Některé jsou u nás dosud neznámé,“ doplňuje kurátor výstavy Vladimír Jakub Mrvík.

Největší pozornosti se dostává asi metr a půl vysoké plastice zázračné madony, která má údajně zázračnou



Pohled na výstavu v kolínském muzeu
© Archiv Regionální muzeum Kolín



Replika sochy Tismické madony (vlevo)
© Archiv Regionální muzeum Kolín, Vít Klouček

moc. Dřevěná soška z 15. století měla uchránit obec Tismice před husitskými vojsky nebo švédským pleněním za třicetileté války. Originální dílo sice v 90. letech ukradl neznámý pachatel a v Kolíně tak stojí replika slavného artefaktu, ale o svoji sílu jako by nepřicházela ani po tolika letech.

Stopy Lichtenštejnů v Čechách

Před opuštěním muzea si návštěvníci ještě dopřejí pivo z černokosteleckého pivovaru, který ve svých

O výstavě Lichtenštejnsko – 400 let knížecího rodu v Čechách

Výstavu exponátů přibližujících historické působení Lichtenštejnů na území středních Čech **uspořádalo Regionální muzeum v Kolíně**. Cenné exponáty dodala řada tuzemských institucí a desítky reprodukcí pocházejí také ze soukromé sbírky knížecího rodu Lichtenštejnů ve Vídni a Vaduzu. **Zájemci si je mohou prohlédnout do 15. září letošního roku.**

recepturách dodnes využívá lichtenštejnských technologií. Závěrečné osvěžení tak symbolicky doplňuje pestrou paletu vjemů, se kterými návštěvníci kolínskou výstavu opouštějí.

Jak vyplývá i z dojmů Daniela Hermana, výstava zaměřená na působení knížecího rodu v Čechách skutečně přináší příběhy, které jsou pro širší veřejnost nové a neokoukané. „*Lichtenštejnské kulturní dědictví je u nás spojováno především s jižní Moravou a Slezskem. Tato výstava ukazuje, že i v českých regionech Lichtenštejnové zanechali kulturní bohatství, které by nemělo být opomíjeno,*“ uzavírá Herman. ■



Zleva: ředitel kolínského muzea Vladimír Rišílník, spoluautor výstavy Pavel Juřík, předseda ČLS Petr Svoboda a honorární konzul Lichtenštejnského knížectví v ČR Daniel Herman; © Archiv Regionální muzeum Kolín, Vít Klouček



■ MUNI má v zahraničí přibližně osmdesát partnerských univerzit, Erasmus v Lichtenštejnsku byl ale jasná volba



Matěj Horák

- Student magisterského oboru Finance na MUNI v Brně
- Bakalářský titul získal na Ekonomicko-správní fakultě MUNI
- Půl roku strávil na Erasmu v Lichtenštejnsku

Mikrostát uprostřed Alp lákal Matěje Horáka už dávno, a tak při výběru zahraničního pobytu během studia vysoké školy neváhal. Univerzita ve Vaduzu rozšířila jeho znalosti, které získal na Ekonomicko-správní fakultě Masarykovy univerzity v Brně, a umožnila mu nahlédnout do finanční praxe. Kromě pestrých studijních aktivit měl možnost potkat se s hlavou státu a otevřeně diskutovat s jedním z princů. Jak sám potvrzuje, ze zkušeností nabytých v Lichtenštejnsku čerpá dodnes.

Jak se žije v zemi, která je menší než Brno?

Když na to zpětně vzpomínám, dalo by se to přirovnat k životu v českém okrese s jedním hlavním městem. Pocitově mi to však nepřišlo menší než Brno. Vzhledem k rozmanitému terénu a vysokým horám v okolí země působí o něco větší, než ve skutečnosti je.

Neomezovaly vás tamější životní náklady?

Ceny jsou tam opravdu vyšší. Pokud ale nevyužíváte extra služeb, jako jsou restaurace nebo hotely, pak to není tak náročné. Jako student jsem pobýval na kolejkách, a když jsem chtěl ušetřit, jezdili jsme na nákupy do Rakouska. Člověk si zvykne na trochu jiný životní styl.

Jak tedy vypadal váš studentský život v zahraničí?

Navštěvoval jsem různé vernisáže, ve městě se neustále konaly trhy a výstavy, profesně jsem se

vzdělával na akcích v bankách. Také univerzita pořádala semináře a studentské akce, na kterých jsem občas vypomáhal. Ve volném čase jsem pak samozřejmě chodil do hor, prozkoumával alpské okolí a objevoval krásná horská jezera.

Jací byli místní lidé, s kterými jste se na akcích setkával?

Samozřejmě čím víc lidí potkáte, tím hůře to lze zobecňovat. Každopádně z mé zkušenosti jsou Lichtenštejnci velmi pohostinní, tolerantní a laskaví. Jejich otevřenost bych přirovnal k té na českém venkově. Někoho by mohlo napadnout, že společnost v tak malé zemi bude uzavřená, to ale vůbec neplatí.

Dozvěděli jsme se, že jste se setkal také s knížecí rodinou?

Tuto příležitost jsem měl dokonce dvakrát. Poprvé při otevření burzy Artex, na které se obchodují umělecká díla, kde jsem se setkal s panem knížetem i korunným princem. Druhý kontakt mi umožnila Švýcarská studijní nadace, která studentům zprostředkovala setkání s princem Nikolausem. Když jsem se na něj připravoval, narazil jsem na česko-lichtenštejnský spor. A jelikož Nikolaus v minulosti dlouhá léta působil jako diplomat, zeptal jsem se ho na vztahy obou zemí. Princ potvrdil zájem knížecího rodu o jejich další rozvoj, a to hlavně v oblasti péče o kulturní památky a vyřešení sporných majetkových otázek. Vedli jsme velmi otevřenou diskusi.

Vraťme se k životu na univerzitě. Proč jste si ke studiu zvolil právě Vaduz?

Nabízela se spousta možností, protože naše škola má přibližně osmdesát partnerských univerzit. O Lichtenštejnsko jsem se ale zajímal už dlouho. Země s rozvi-



Univerzita ve Vaduzu © Liechtenstein Marketing

nutým finančním sektorem se hodila k mému oboru a lákala mě i krásná příroda. Pro mě to byla jasná volba.

V čem se tamější výuka liší od té české?

Rozdíl spočívá v rodinné atmosféře, která tam panuje. Přednášky navštěvuje kolem třiceti studentů a znáte se prakticky s každým. Díky tomu máte dost prostoru na dotazy a konzultace s učiteli, což je hlavní. Navíc většina vyučujících přichází z praxe a mají na věci trochu jiný pohled než učitelé u nás.

Odkud pocházeli vaši spolužáci?

Narazil jsem na studenty ze všech různých koutů světa: z USA, Ruska, Peru nebo Indie.

A na někoho z Evropy?

Z Evropanů jsem se setkal především s lidmi z německy mluvícího regionu, tedy Rakouska, Švýcarska, Německa a jen výjimečně z Lichtenštejska. To ale může být ovlivněné tím, koho jsem potkal.

V čem vnímáte přidanou hodnotu Lichtenštejska ze studijního hlediska?

Pro studenty financí a ekonomie vidím výhodu ve finančním sektoru, který zde funguje skutečně výborně. K tomu máte možnost nahlédnout do státu více zevnitř, což se vám ve městech větších zemí pravděpodobně nepoštěstí.

Jak obecně vnímáte Erasmus? Měl by ho absolvovat každý, aby si rozšířil obzory?

Za mě je to naprosto skvělý projekt a ta přidaná hodnota je obrovská. Dodnes zjišťuji, že mám z pobytu na co navazovat. Neříkám, že má být Erasmus povinný, ale nad nějakou formou zahraničního pobytu by se měl každý student minimálně zamyslet. ■



Matěj Horák na přednášce ve Vaduzu



■ Kalendář akcí

Spolek ve Vaduzu

Česko-lichtenštejnská společnost mezi 13. a 15. červnem zamíří do lichtenštejnského Vaduzu. V malebném městě obklopeném alpskými vrcholky je pro účastníky zájezdu naplánována prohlídka zámecké dominanty, budovy parlamentu nebo muzeí, mohou se ale těšit i na významná osobní setkání.

Programu vévodí přijetí členů spolku Jeho Jasností dědičným princem Aloisem, jenž vykonává funkci hlavy státu, a následná degustace vín v Knížecím vinařství ve společnosti Marii-Pii Kothbauer, lichtenštejnské princezny a velvyslankyně Lichtenštejnska v Česku a Rakousku.

Mimo to účastníci navštíví český honorární konzulát, kde je uvítá honorární konzul a též člen našeho spolku Thomas Zwiefelhofer, který navíc v minulosti zastával funkci vicepremiéra knížectví a prezidenta nejsilnější politické strany v zemi. Během návštěvy se zájemci budou moci seznámit také s podnikatelskými aktivitami Lichtenštejnců prostřednictvím společnosti Hilti - významného hráče v oblasti výroby a prodeje nástrojů pro stavebnictví.

Jak se výlet vydařil, se dozvíte v podzimním čísle newsletteru.

Pozvánka na 9. ročník Lednicko-valtického hudebního festivalu (LVHF)

Během čtrnácti dnů se v historických objektech Lednicko-valtického areálu a blízkých městech uskuteční osm koncertů. Festival uvede na sklonku léta komorní pěvecký sbor Martinů Voices, jenž pravidelně vystupuje na nejvýznamnějších českých hudebních festivalech, spolu



Komorní sbor Martinů Voices
© Jakub Cabalka (Puf Creatif)



Lichtenštejnský parlament ve Vaduzu

se smyčcovým souborem Benda Quartet v sídle člena zednářské lóže Karla Josefa z Lichtenštejna. V Zámecké jízdárně Valtice pak vystoupí světově uznávaný houslový virtuos Maxim Vengerov s orchestrem Prague Philharmonia a společně zahájí festival Mozartovými koncerty. Dramaturgie, kterou letos umocní dvacetileté výročí vstupu České republiky do EU, se inspirovala zednářskou zahradou v lednickém parku.

Vedle koncertů festival pořádá také doprovodné přednášky, edukační koncerty pro místní školy, výstavy obrazů či fotografií a výtvarné dílny pro děti. Srdečně vás tímto zveme na 9. ročník LVHF a těšíme se, že se z mnohými z vás mezi 14. zářím a 12. říjnem setkáme na některém z koncertů. Lístky můžete zakoupit na stránkách www.lvhf.cz.

Přednáška Daniela Hermana pro obec historiků

Daniel Herman v dubnu na pozvání obce historiků navštívil lichtenštejnské město Schann, kde ve vzdělávacím středisku Stein Egerta promluvil o vztazích mezi Českem a Lichtenštejnem. Během třídního cyklu přednášek mohli účastníci lépe porozumět rušné historii mezi oběma zeměmi. „*Knížectví lichtenštejnské bylo ušetřeno obou totalitních režimů, které se ve 20. století přehnalý přes naši zemi. Vždy zůstalo věrné hodnotám, na nichž bylo založeno, a tak je tomu dodnes. Ty celkem ne tak vzdálené letopočty ukazují, že žitá tradice není jen nějaké vzpomínání na doby minulé, ale že z žitých křesťanských kořenů a zásad roste moderní a úspěšný stát, který může být velkou inspirací i pro nás,*“ zněla jedna z Hermanových myšlenek.

Akce se zúčastnil i JJ vládnoucí kníže Hans Adam II. a lichtenštejnská velvyslankyně v ČR Maria-Pia Kothbauer. ■



Daniel Herman



Předseda ČLS Petr Svoboda



Šéf Česko-lichtenštejnské společnosti:

Majetková dohoda je dobrá i pro Česko. Přál bych si, aby se jí dožil kníže

Předseda Česko-lichtenštejnské společnosti Petr Svoboda ve své činnosti navazuje na svého dědečka, který až do komunistického puče pracoval pro rod Lichtenštejnů a spravoval jejich majetek. „Já vám to tady pohlídám,“ odmítl možnost emigrace, poté však přihlížel konfiskaci knížecího majetku. Petr Svoboda v rozhovoru pro deník FORUM 24 mluví nejen o dědečkovi, ale hlavně o česko-lichtenštejnských vztazích, na kterých leží stín kvůli neochotě českých soudů uznat nároky Lichtenštejnů na vrácení majetku.

Váš dědeček pracoval pro knížecí rod Lichtenštejnů. Jak k tomu došlo a co pro něj dělal?

Děda pro knížecí rodinu pracoval přes dvacet let. Začal na centrálním ředitelství v březnu roku 1925 jako knížecí justiční referent. Po určité době byl jmenován knížecím justičním radou. S účinností od 1. října 1937 byl jeho Jasností knížetem Františkem I. jmenován do funkce ústředního ředitele Ústředního ředitelství knížecích lichtenštejnských statků v Olomouci. V průběhu války vykonával tuto roli i nadále, i když poté na nátlak okupačních orgánů navenek vystupoval opět

jako justiční rada, protože nacistické okupační orgány si nedovedly představit, že by někdo české národnosti řídil zaměstnance národnosti německé.

Co následovalo po roce 1945 a zejména pak po roce 1948?

V naší rodině žije vzpomínka týkající se toho, že po komunistickém puči vyslal kníže František Josef II. z Vaduzu auto se šoférem se vzkazem pro dědečka, aby sbalil celou rodinu a odjel do Vaduzu. Dědeček poděkoval a řekl: „Ne, já tady zůstanu a pohlídám vám to tady.“ Moje angažovanost v celé věci je do určité míry navázáním na dědečkova slova a snaha naplnit jeho odkaz.

Váš dědeček měl k rodu úzký vztah. Jak snášel to, když sledoval nakládání s majetkem Lichtenštejnů?

Dědeček zemřel, když mi byly čtyři roky. Měl jsem ale možnost určitou dobu vyrůstat s babičkou a nasál jsem mnoho z té doby. Naše rodina byla prostřednictvím dědečka s knížecí rodinou úzce provázána a vím, že dědeček za to byl komunistickým režimem šikanován. Dělal podřadná zaměstnání, musel je často střídat. Ani příznání důchodu pro něj nebylo jednoduché.

Jak se díváte na návrh dohody ze strany nadace?

I výsledky nezávislých průzkumů ukazují, že napříč společnostmi existují preference toho, aby došlo ke smírné dohodě. Já jsem plně pro. Je daleko lepší o věcech diskutovat a dohodnout se, než se roky přít. Soudní spor zná jednoho vítěze a jednoho poraženého, ale konsenzus má dva vítěze, jde o win-win řešení.

Co je cílem Česko-lichtenštejnské společnosti?

Naším cílem či posláním je navazovat na tu téměř osmisetletou tradici společného soužití Čechů, Moravanů, Slezanů a Lichtenštejnů. Vždyt tento knížecí rod je jedním ze šlechtických rodů, který byl po staletí pevně zakotven v regionu Zemí koruny české.

Věříte tomu, že v dohledné době k nějaké dohodě dojde?

Vyhradil bych si to slůvko „dohledné“. Jsem už starší člověk a život mě naučil, že je třeba očekávání modulovat, ale strašně bych si přál, aby se toho dožil vládnoucí kníže Hans Adam II. Jeho otec František Josef II. moc chtěl, aby z jeho rodu byla sejmuta nálepka, že jde o Němce svázané s nacisty. Moc bych si přál, aby se to stalo. ■



Celý rozhovor si můžete přečíst po naskenování QR kódu.



■ Liechtenstein Group: Jak vypadá podnikání napříč generacemi?

Liechtenstein Group (LG) má za sebou z obchodního hlediska úspěšný rok. Skupina patřící Nadaci knížete z Lichtenštejna působí na čtyřech kontinentech a dlouhodobě investuje do zemědělství, lesnictví, obnovitelných zdrojů energie a nemovitostí. Jen letos do jejího portfolia přibyly dvě společnosti zaměřené na produkci potravin. Na jedné straně spravuje podniky, které jsou ve vlastnictví rodu Lichtenštejnů již mnoho desetiletí, ne-li staletí, na druhé straně do stejných oborů také významně investuje. Centrála LG se nachází ve Vídni.



Rýže vypěstovaná společností RiceTec © RiceTec

O LG dnes můžeme psát a žasnout nad jejími výkony jen díky Hansi Adamovi II. Byl to totiž právě současný kníže, kdo v 70. letech převzal správu nad zbývajícími knížecími majetky, kterých po dvou světových válkách příliš nezbylo, a během krátké doby z nich vytvořil úspěšnou obchodní skupinu.

RiceTec

Nejprve se Hansi Adamovi začalo dařit při podnikání s rýží. Začátkem 70. let koupil dobytčí ranč v Texasu, který proměnil v rýžovou farmu. Tu pak prodal, koupil další dva ranče, u kterých postup zopakoval, a opět je prodal. O desetiletí později zahájil program šlechtění rýže, který poté transformoval v samostatnou firmu RiceTec. Ta se dnes zaměřuje na vývoj a produkci rýžových sadeb a dodává více než 50 procent rýžových semen pro americký trh. Vedle USA je lídrem na trhu i v Indii nebo Latinské Americe.



Portfolio společností a investic skupiny LG



Výsadba stromů společností Lieco © Christoph Weiermair

Lieco

I za úspěchem společnosti Lieco stojí osoba Hanse Adama. Firma se od 80. let ve svém podnikání soustředí na produkci sazenic stromů a poskytování komplexních služeb v oblasti lesnictví. Stejně jako u většiny lichtenštejnských firem spočívá její úspěch v důrazu na udržitelnost a ochranu životního prostředí. Klimatická situace komplikuje práci lesníků po celém světě a Lieco Gruppe přináší technologická řešení, která přírodě pomáhají s adaptací na změny.

TESVOLT

Jako mladšího člena knížecích podniků a zástupce odvětví obnovitelné energie zmíníme společnost TESVOLT, která se specializuje na výrobu bateriových úložných soustav. Její akumulční systémy lze připojit ke všem výrobcům energie: slunci, větru, vodě nebo bioplynu – například propojení fotovoltaiky se skladováním energie v bateriích pomůže zajistit spolehlivější zásobování elektřinou v regionech, které je zároveň šetrnější ke klimatu. To přispěje i k odlehčení elektrické sítě. Letos v dubnu

navíc TESVOLT zahájil výstavbu nové gigatovárny ve východním Německu. Půjde o jedno z největších zařízení pro stacionární bateriové úložné systémy v Evropě.

Vedle původních rakouských aktivit, mezi něž se řadí zmíněné společnosti RiceTech a Lieco, ale také PV-Invest věnující s již zmíněnou výstavbě fotovoltaických a malých vodních elektráren v Evropě, statek a lesní podnik Wilfersdorf nebo správa nemovitostí Liechtenstein, je skupina v současné době velmi činná například ve Španělsku, kde investovala do avokádové farmy. Kromě toho investuje v Izraeli, kde vlastní podíl ve společnosti N-Drip, která se zabývá zavlažováním. V Německu úspěšně spolupracuje s již zmíněnou společností TESVOLT. A naposledy skupina teprve v dubnu investovala do amerického podniku PowerPollen, který vyvinul jedinečnou technologii opylování. To jsou jen některé z mnoha investic knížecí skupiny. „Uvažujeme dlouhodobě a napříč generacemi, v souladu s prioritami rodu Lichtenštejnů. Vyplývá to z podstaty věci. Naším cílem je přece zajistit, aby odvětví, v nichž působíme, odpovídala požadavkům budoucnosti,“ říká generální ředitel LG Johannes Meran. Před lidmi z knížecí skupiny tak leží spousta práce, a jak sami tvrdí, nápadů mají stále dost. ■



Rozprašování kukuřičného pylu v americké lowě © PowerPollen



... mohli jste vidět na Instagramu @czechliechtensteinsociety

Na Instagramu jsme stále aktivní! Připojte se také a sledujte @czechliechtensteinsociety!



16. 2. 2024 - Včera se v Zahradním paláci ve Vídni uskutečnila vernisáž k jedinečné výstavě „Hercules of the Arts - Johann Adam Andreas I von Liechtenstein and Vienna around 1700“. Slavnostního zahájení se zúčastnil také dědičný princ Alois. „V osobě Hanse Adama I. z Lichtenštejna (Johann Adam Andreas I von Liechtenstein) se spojilo podnikatelské myšlení a typicky barokní záliba ve výtvarném umění. Pro nás jako rodinu je velmi důležité, abychom široké veřejnosti přiblížili tuto jedinečnou symbiózu v Zahradním paláci, který si objednal a nechal postavit,“ představil princ téma výstavy v tiskové zprávě Zahradního paláce. ©palaisliechtenstein.com ■



19. 4. 2024 - Rádi bychom se s vámi podělili o tip na novou publikaci Marka Vařeky: „Kníže Karel I. z Lichtenštejna 1569–1627, finance – majetek – politika.“ Tato kniha přináší hluboký pohled na život prvního knížete lichtenštejnského rodu. Autor se podrobně zabývá jak osobním životem Karla I., tak jeho ekonomickým smýšlením nebo politickou strategií. Čtenáři mají jedinečnou možnost získat ucelené informace z historických období, která spoluutvářela budoucnost naší země. ■



29. 4. 2024 - „Dobrý obchod je nejlepším uměním“, tvrdil jeden z nejznámějších umělců své doby Andy Warhol, jehož slova ani s přibývajícím časem neztrácí na významu. Spíše naopak. Podle společnosti Deloitte činí roční návratnost investice do umění až 7 % a leckdy tak převyšuje výnosy obchodníků například se zlatem.

Obchodu s uměním však dlouhé roky brání všemožné bariéry, především ceny některých obrazů jsou pro lidi často nedosažitelné. Inovativní řešení nabízí lichtenštejnský projekt Artex, který vzniká jako první burza s uměním na světě. Artex zpřístupňuje běžným lidem obchod s uměleckými díly od nejznámějších světových malířů. ■